

แนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ชุมชนบ้านยวนสาว สายน้ำคลองพอลาก อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่

The Guidelines for Management of Health Tourism at

Ban Yuensaw Community Kong Porthak Khao Phanom District, Krabi Province

สุนันทา คันธานนท์¹ อัครวัฒน์ จิตหาญ² กฤต เกษตรวัฒน์ผล³ ขจร ทุมศรี⁴ เชิดชัย กลิ่นประทุม⁵

¹สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

²สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

³สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

⁴สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

⁵สาขาวิชาการโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ชุมชนบ้านยวนสาว สายน้ำคลองพอลาก อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบริบทชุมชน การจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ชุมชนบ้านยวนสาว สายน้ำคลองพอลาก อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ 2) ออกแบบแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ชุมชนบ้านยวนสาว สายน้ำคลองพอลาก อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้สัมภาษณ์เชิงลึกสำหรับกลุ่มเป้าหมาย คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนบ้านยวนสาว สายน้ำคลองพอลาก อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ รวมทั้งหมด 25 คน ประกอบด้วย กลุ่มผู้นำชุมชน 2 คน นักการเมืองชุมชน 2 คน นักพัฒนาชุมชน 2 คน นักธุรกิจใจในชุมชน 2 คน ผู้นำศาสนา 2 คน ครู และผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน องค์กรภาครัฐ/เอกชนเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวชุมชน 2 คน ประชาชนในชุมชน 11 คน นำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และจัดเวทีประชาคมเพื่อยืนยันองค์ความรู้ต่อไป ผลการวิจัยพบว่า บริบทชุมชนอาชีพดั้งเดิมทำสวน ค้าขาย ปัจจุบันประกอบอาชีพท่องเที่ยวชุมชน เป็นการสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน ภาครัฐมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ มีการรักษาความสะอาดและความปลอดภัย อินเทอร์เน็ต แหล่งท่องเที่ยว มีลำคลอง มีภูมิปัญญาท้องถิ่น และการเล่นสถานที่ประวัติศาสตร์มีเล่าต่อกันมาเรื่องคอมมิวนิสต์ แนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ 1) ด้านความน่าสนใจของกิจกรรมการท่องเที่ยว 2) ภูมิทัศน์ริมทางให้สวยงาม 3) ควรเพิ่มห้องน้ำ การพัฒนาอาชีพของชุมชน ควรพัฒนาระดับครัวเรือนก่อน การพัฒนาเครือข่ายอาชีพของชุมชน 1) ควรทำผลิตภัณฑ์ชุมชน และการต้อนรับ ปัญหาอุปสรรค 1) การประชาสัมพันธ์ 2) ถนน 3) คนในชุมชนขาดความรู้ ความร่วมมือกัน การสนับสนุนการท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ชุมชน 4) น้ำท่วม ปัจจัยสนับสนุน 1) มีการพัฒนาศูนย์เศรษฐกิจพอเพียง 2) ชุมชนมีเครือข่ายพัฒนา 3) ภาครัฐส่งเสริมการท่องเที่ยว 4) มีการอบรมและมีความร่วมมือ แนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของชุมชนบ้านยวนสาว สายน้ำคลองพอลาก คือ ปรับภูมิทัศน์ จัดโฆษณา หาผลิตภัณฑ์ แบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ

คำสำคัญ: แนวทาง การจัดการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวชุมชน

Abstract

The Guidelines for Management of Health Tourism at Ban Yuensaw Community Kong Porthak Khao Phanom District, Krabi Province. The purposes of research were to study community context ; Health Tourism Management at Ban Yuensaw Community Kong Porthak, and to Establish a health tourism management system. Ban Yuensaw Community Kong Porthak, Khao Phanom District, Krabi Province Qualitative Research Using in-depth interviews. The in-depth interviews for the target group are the residents of the Ban Yaunsaw Community Kong Porthak. The total population of 25 people in Khao Phanom District, Krabi Province consists of two community leaders, two community politicians, two community developers, two community business people, two religious leaders, two teachers two school administrators, and government organizations. There are two community tourism management people in the community. There are 11 people to analyze the content. The research found that Contextual community, traditional careers of farming and trading. These trades make money for the community. The government has promoted health tourism. There are tourist attractions, canals and games. Development of health tourism management capabilities. 1) Interesting aspects of tourism activities. 2) The landscape along the way is beautiful. 3) They should add a bathroom. The community should develop a household level first. The development of the community career network 1) They should make community products. 1) Public relations 2) Roads 3) The people in the community lack knowledge in collaboration 4) Flood Support Factors 1) Sufficiency Economy Development Center 2) Community Development Network 3) Government Tourism Promotion 4) Training and Collaboration of Health tourism is under the strategically adjusting the landscape, advertising and product sharing responsibilities.

Keyword: Guidelines, Health Tourism, Management

1. บทนำ

จากการประชุมระดับโลกหลายครั้ง ผลักดันความคิดเรื่อง “การพัฒนาที่ยั่งยืน” ส่งอิทธิพลถึงการให้ความสำคัญเรื่อง “การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน” กระแสการพัฒนาการท่องเที่ยว 3 ประการคือ กระแสความต้องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระแสความต้องการของนักท่องเที่ยวที่สนใจการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ กระแสความต้องการในการพัฒนาคนและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของ ชุมชนท้องถิ่น (สถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชน, 2559) รวมถึงศักยภาพด้านองค์กรชุมชนและด้านการจัดการในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนส่งผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนมากที่สุด โดยเฉพาะการที่ชุมชนมีระบบสังคมที่เข้าใจกัน ชุมชนสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับการพัฒนาชุมชนโดยรวมได้ และการมีกฎกติกาในการจัดการสิ่งแวดล้อมวัฒนธรรม และการท่องเที่ยว เป็นองค์ประกอบสำคัญของศักยภาพใน (สุดถนอม ต้นเจริญ, 2560) ซึ่งการท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community Based Tourism; CBT) คือการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม กำหนดทิศทางโดยชุมชน จัดการโดยชุมชนเพื่อชุมชน และชุมชนมีบทบาทเป็นเจ้าของมีสิทธิในการ

จัดการดูแลเพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ ผู้มาเยือน” โดยมองว่าการท่องเที่ยวต้องทำงานครอบคลุม 5 ด้าน พร้อมกันทั้ง การเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม โดยมีชุมชนเป็นเจ้าของและมีส่วนในการจัดการ (วิระพล ทองมา, 2559) สำหรับประเทศไทย อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เป็นอย่างมาก โดยถือเป็นสินค้าบริการประเภทหนึ่งที่สามารถนำรายได้เข้าสู่ประเทศ จากการวิเคราะห์ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพโดยอาศัยการวิจัยเชิงพยากรณ์พบว่า แนวโน้มการเติบโตของจำนวนชาวต่างประเทศ ที่เข้ามาใช้บริการทางการแพทย์ และการส่งเสริมสุขภาพในประเทศไทย สามารถพยากรณ์ได้ว่า ในปี พ.ศ. 2553 จะมีชาวต่างประเทศเข้ามาใช้บริการทางการแพทย์ประมาณ 1,777,729 คน คิดเป็นอัตราเติบโต เฉลี่ย (CAGR) ระหว่างปี พ.ศ. 2550-2553 ร้อยละ 5.71 ในอนาคต 2-3 ปี ข้างหน้า (2552-2554) คาดว่ายังไม่มี การก่อสร้างโรงพยาบาล เอกชนขนาดใหญ่ การขยายอุตสาหกรรมในช่วงนี้มีเพียงการปรับปรุงสถานที่ และการพัฒนาด้านการบริการให้เป็น มาตรฐานสากลมากขึ้นรวมทั้งการขยายตัวในรูปของคลินิก หรือโรงพยาบาลขนาดเล็กที่เน้นการรักษาเฉพาะด้าน อาทิ ด้านเวชศาสตร์ความงาม เวชศาสตร์ผู้สูงอายุ เวชศาสตร์สมรไพรไทยเพื่อสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) นับเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่ถูกพัฒนาขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายทางการตลาดเฉพาะทาง (Niche Market) และเป็น จุดขายสำคัญของการท่องเที่ยวที่มาพักในระยะยาว (Long Stay Tourism) อันจะเป็นผลดีต่อการส่งเสริม และพัฒนาการท่องเที่ยวในประเทศไทย เนื่องจากประเทศไทยมีจุดขาย บริการทางด้านสุขภาพที่มี มาตรฐานสูง มีบุคลากรที่มีคุณภาพ และมีค่าใช้จ่ายที่มีราคาถูกมากเมื่อเทียบกับประเทศ ตะวันตก ตะวันออกกลาง หรือญี่ปุ่น (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551)

จะเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เป็นอุตสาหกรรมหลักที่ช่วยสร้างรายได้ให้กับประเทศ และยังเป็นอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตในสาขาอื่น ๆ อีกหลายสาขา เนื่องจากจัดการท่องเที่ยวที่ดีจะทำให้เกิดการจ้างงานในชุมชน และเกิดการกระจายรายได้ไปสู่ชุมชน ภูมิภาค และประเทศชาติ นอกจากนี้ยังมี ส่วนช่วยลดปัญหา การอพยพย้ายถิ่น เนื่องจากมีตลาดรองรับผลผลิตผลการเกษตรในชุมชน ก่อให้เกิดอุตสาหกรรม ในครัวเรือน เช่น การจำหน่ายสินค้าผลผลิตผลการเกษตรที่ชุมชนเพาะปลูก การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาสัมผัสวิถีชีวิตในแบบชุมชน (รัชนิกรณ์ ธนะไชย, 2556) ในปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) จึงเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวแบบใหม่ที่เป็นที่นิยมในหลายๆ ประเทศทั่วโลก ทั้งในยุโรป และ เอเชีย โดยเฉพาะในกลุ่มอาเซียน เช่น ญี่ปุ่น ไทย อินโดนีเซีย

จากนโยบายสู่การปฏิบัติ อีกทั้งการประชาสัมพันธ์ที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ทำให้ในการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพได้รับความสนใจกันอย่างแพร่หลาย การจัดการท่องเที่ยวในปัจจุบันจึงมุ่งสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีให้กับนักท่องเที่ยว ด้วยการท่องเที่ยวอย่างมีความสุขกายสบายใจ ที่ได้กำหนดรูปแบบการท่องเที่ยวในปัจจุบันเป็นการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อให้ชุมชนร่วมกันจัดการชีวิตของตนเองด้วยการเน้น “คน” และ “กลุ่ม” ที่เป็นชุมชนได้เข้าร่วมกระบวนการวิจัย ตั้งแต่เริ่มกระบวนการคิดค้นปัญหา จวบจนหาคำตอบ เรียกว่า การวิจัยแบบปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถและศักยภาพของชุมชน ให้สอดคล้องกับแผนการพัฒนาแม่บทอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. 2554-2564) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) มุ่งเน้นการพัฒนาสู่ชุมชนผ่านการสร้างรากฐานของชุมชนและอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งเป็นการกระจายรายได้โดยการท่องเที่ยวอย่างครบวงจร ซึ่งได้ขยายมาสู่การพัฒนาเครือข่ายชุมชนเชิงสร้างสรรค์ที่ มุ่งให้ชุมชนดำเนินชีวิตตามหลักการพึ่งพาตนเองได้ โดยอาศัย การทำงานร่วมกันแบบเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเป็นวิธีหนึ่ง ที่จะทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการท่องเที่ยวที่อยู่ในพื้นที่เดียวกันและใกล้เคียงกันร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน การสร้างความเข้มแข็ง (การท่องเที่ยวและกีฬา, 2558) จาก

การสร้างมูลค่าสูง ในระยะเวลาอันสั้น ทำให้ประเทศไทยมีนโยบายส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ในชุมชนอย่างต่อเนื่อง เน้นการทำตลาดเชิงรุกทั้งในและต่างประเทศเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพเข้ามาโดยการเน้นการสร้างเอกลักษณ์ และวัฒนธรรมไทยควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เห็นได้จากการจัดตั้งหน่วยงานเข้ามาดูแลในเรื่องต่าง ๆ

จังหวัดกระบี่ เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคใต้ของประเทศไทย เป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของภาคใต้ มีแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่ง เช่น หาดทรายขาว น้ำทะเลใส ปะการัง ถ้ำ และหมู่เกาะน้อยใหญ่กว่า 100 เกาะ และเป็นที่ตั้งของเรือนรับรองที่ประทับแหลมบางนาคร เป็นจังหวัดที่มีชื่อเสียงด้านการท่องเที่ยว ในการท่องเที่ยวระดับโลก แต่จุดที่น่าสนใจคือการได้สัมผัสธรรมชาติและผ่อนคลายในเชิงสุขภาพ

ชุมชนบ้านยวนสาว สายน้ำคลองพอลากเป็นอีกชุมชนหนึ่งที่ควรพัฒนาเพราะผู้นำชุมชน ประกอบด้วยกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้บริหารสถานศึกษารวมถึงวัดซึ่งเป็นศูนย์รวมของชุมชน ที่ร่วมกันก่อตั้งสถานที่ท่องเที่ยวโดยอาศัยวัดเป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยว โดยมีสายน้ำจากลำคลองมาใช้เป็นแหล่งล่องเรือ ชมสภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ โดยการนำไม้ไผ่มาต่อกันเป็นแนวแล้วล่องไปตามลำคลอง ให้อาหารปลา ซึ่งลำคลองนั้นชุมชน ได้กำหนดเป็นเขตอภัยทาน มีปลามากมาย คนในชุมชนทั้งหลายจะมาปล่อย นก ปล่อยปลาในวันเกิดและ ในวันที่ได้มาทำบุญที่วัด รวมทั้งชุมชนได้พัฒนาจิต ที่ส่งผลให้เกิดความสุข สงบจากภายในสู่ภายนอก ซึ่งชุมชนสายน้ำคลองพอลากมีศักยภาพเพียงพอในการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ที่คอยรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างเพียงพอ ในที่พักแบบธรรมชาติใกล้แม่น้ำลำคลอง อยู่อย่างร่มเย็น มีการนวดเพื่อผ่อนคลาย การฝึกป็นต้นไม้เพื่อสุขภาพ การว่ายน้ำในลำคลอง และได้รับประทานอาหารพื้นบ้านอย่างแท้จริงที่เน้นสุขภาพเป็นหลัก

2. วัตถุประสงค์

2.1 ศึกษาบริบทชุมชน การจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ชุมชนบ้านยวนสาว สายน้ำคลองพอลาก อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่

2.2 สร้างแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ชุมชนบ้านยวนสาว สายน้ำคลองพอลาก อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การรวบรวมข้อมูลนักวิจัยได้กำหนดกรอบพื้นที่การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นชุมชนบ้านยวนสาว สายน้ำคลองพอลาก อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ เพราะเป็นพื้นที่ ที่ชุมชนมีความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อเป็นอีกอาชีพหนึ่งในการเพิ่มรายได้ให้กับคนในชุมชน และเป็นสถานที่ ที่ขาดต้นทุนด้านทรัพยากรทางธรรมชาติที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชน ในส่วนของระเบียบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview) การสำรวจ รวมถึงการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Study) โดยนำข้อมูลที่ได้อภิปราย สังเคราะห์ และสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อสัมภาษณ์ให้ตอบโต้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้และยืนยันข้อมูล เพื่อความชัดเจน และสมบูรณ์ ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ และนักวิชาการ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เป็นหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เพื่อวิจัย โดยผู้วิจัยจะทำการนัดหมายกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และเข้าไปทำการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยมีการขออนุญาตอย่างเป็นทางการ กำหนด

วันที่ เวลา และสถานที่ พร้อมทั้งเตรียมประเด็น การสัมภาษณ์ ตามแนวทางการสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้ เพื่อเจาะลึก ในมุมมอง แนวคิด หรือความคิดเห็น ที่ต้องการวิจัยทั้งที่เป็นข้อเท็จจริง ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ในลักษณะต่าง ๆ โดยใช้เครื่องบันทึกเสียง (ในกรณีที่ได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องบันทึกเสียง) ร่วมกับการจดบันทึก ที่ผู้ช่วยนักวิจัยได้จัดเตรียมไว้ ทั้งนี้ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล สัมภาษณ์ด้วยตนเอง เพื่อให้ได้ข้อมูลรายละเอียดเชิงลึก ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

เพื่อให้สามารถนำเสนอข้อมูลได้ตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยนำระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Approaches) มาใช้ดำเนินการวิจัย เนื่องจากการวิจัยเชิงคุณภาพมีพื้นฐานความเชื่อแบบปรากฏการณ์นิยม (Phenomenology) ที่ถือว่าเป็นความสำคัญที่ต้องเข้าใจข้อมูลอย่างกระจ่างแจ้งเท่านั้น จึงจะสามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้อีก ทั้งการเลือกกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Criterion-Based Selection) ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถให้ข้อมูลในเรื่องนั้นได้อย่างลึกซึ้งที่สุด (สมิตร สุวรรณ, 2552)

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ศึกษาจากเอกสารโดยค้นคว้าจากเอกสารแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา หลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ แนวคิดปัจจัยสร้างความสุขอย่างยั่งยืน และเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยมีประเด็น 1) บริบทด้านอาชีพ ในชุมชน 2) บริบทด้านสิ่งแวดล้อม ความสะอาดระบบสาธารณสุข 3) บริบทด้านการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพพอ 3) บริบทด้านการรักษาความสะอาดและความปลอดภัย 4) บริบทด้านแหล่งท่องเที่ยว 5) แนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของ ชุมชนบ้านยวนสาว สายน้ำคลองพอดาก อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ 6) การสร้างแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของ ชุมชนบ้านยวนสาว สายน้ำคลองพอดาก อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ ด้านชุมชนควรทำอย่างไร ด้านผู้นำชุมชนควรทำอย่างไร ภาครัฐควรส่งเสริมสนับสนุนอย่างไร ผู้ประกอบการควรทำอย่างไร

2. สัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ถือได้ว่าเป็นข้อมูลเชิงลึกที่ผู้วิจัย จะใช้การเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยผู้วิจัยใช้วิธีเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ ได้ลึกซึ้งที่สุด ให้ได้ข้อมูลสำคัญที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับคุณสมบัติที่ผู้วิจัยต้องการและสามารถให้ข้อมูลที่มีคุณภาพครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาของการวิจัย กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้จัดได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลโดยใช้วิธีการ เลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) จากผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informants) ประกอบด้วย 25 คน คือ กลุ่มผู้นำชุมชน จำนวน 2 คน นักการเมืองท้องถิ่น จำนวน 2 คน นักพัฒนาชุมชน จำนวน 2 คน นักธุรกิจชุมชน จำนวน 2 คน ผู้นำศาสนา จำนวน 2 คน ครู และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน องค์กรภาครัฐ / เอกชนเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวชุมชน จำนวน 2 คน ประชาชนในชุมชน จำนวน 11 คน ตามพื้นที่ที่กำหนดในการศึกษาที่กำหนด (สมิตร สุวรรณ, 2552) และเป็นไปตามเกณฑ์ที่ได้วางไว้โดยตรง เพื่อสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยจะดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตัวเอง เพื่อเก็บข้อมูลด้านข้อเท็จจริง ข้อมูลความคิด และเจตคติ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนตรงประเด็น ระหว่างผู้วิจัยกับผู้ให้ข้อมูลเนื้อหาของการสัมภาษณ์ เป็นไปเพื่อให้ได้ข้อคิดเห็นที่มีต่อประเด็นการศึกษาวิจัย ในระหว่างการสัมภาษณ์ผู้วิจัยใช้วิธีการบันทึกข้อมูลโดยย่อพร้อมกับผู้ช่วยบันทึกคำสัมภาษณ์ในเทปบันทึก

3. การสำรวจ แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ในชุมชนใช้สำหรับเก็บข้อมูลพื้นฐาน ซึ่งนักวิจัยและผู้ช่วยนักวิจัย จะออกสำรวจด้วยตนเอง พร้อมกับผู้ช่วยนักวิจัยในชุมชน โดยสำรวจจากประชาชนในชุมชน ด้วยการสอบถามข้อมูล จากผู้นำชุมชนเกี่ยวกับ รายชื่อ ที่อยู่ ของประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยววนั้น ๆ ไม่ว่าจะ

บริบทสถานที่ ประวัติ บริบททั่วไป อาชีพ เส้นทางชุมชน ฯลฯ พร้อมทั้งถ่ายภาพ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการ ออกแบบชุมชน

4. จัดการข้อมูล เอกสาร เรียงความ บทถอดเทป ภาพถ่าย ฯลฯ ลักษณะข้อมูลของการวิจัยในเชิง คุณภาพ จากข้อค้นพบจากการสังเกต ที่อยู่ในภาคสนาม จะทำการถอดเทป อย่างละเอียด เพื่อป้องกันการแปลงสาร (Etic) และจะให้ความสำคัญกับสาระที่เป็นเนื้อหาของข้อมูลทั้งหมด หลังจากนั้นจะนำภาพถ่ายที่ได้ระหว่างการ รวบรวมข้อมูลภาคสนาม และรูปภาพ ที่เป็นข้อมูลทั้งหมด มาจัดหมวดหมู่เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อ “ร่าง” แนว ทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของชุมชนบ้านยวนสาว สายน้ำคลองพอลาก ตำบลเขาดิน อำเภอเขาพนม

5. จัดเวทีประชาคม (Civil Society Forum Or People Forum) เสนอ “ร่าง” แนวทางการจัดการ ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของชุมชนบ้านยวนสาว สายน้ำคลองพอลาก อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ ในการจัดเวทีประชาคมในครั้งนี้เป็น ประชาชนในชุมชน ผู้นำชุมชน นักการเมือง นักพัฒนา นักธุรกิจ ผู้นำศาสนา ครู และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 50 คน เข้าร่วมรับฟัง เสนอแนะแนวทาง การขับเคลื่อน และแนวทางการ จัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของชุมชนบ้านยวนสาว สายน้ำคลองพอลาก อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ โดยนักวิจัย จะทำหน้าที่เชิญเข้าร่วมการจัดเวทีประชาคม

6. ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ นักวิจัยได้ให้ความสำคัญกับการตีความหมาย (Meaning) ของเนื้อหา ปรากฏการณ์ ข้อมูล ที่ได้จากการจัดหมวดหมู่ หลังจากนั้นจะทำการพิจารณา หา ความหมายโดยนำหลักการทางวิชาการ เกี่ยวกับประเด็น บริบทด้านอาชีพ บริบทด้านสิ่งแวดล้อม ระบบ สาธารณูปโภค บริบทด้านการรักษาความสะอาดและความปลอดภัย และบริบทด้านแหล่งท่องเที่ยว แนวทางการพัฒนาการ จัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ของชุมชนบ้านยวนสาว สายน้ำคลองพอลาก อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ เป็นประเด็น หลัก แล้วทำการตีความหมายแบบตรงไปตรงมา จากปรากฏการณ์ ข้อมูลนั้น (Linear interpretation) ถัดมาหาก ปรากฏการณ์ไม่ชัดเจน หรือข้อมูลคลุมเครือ จะใช้หลักการตีความหมาย โดยนำหลักการทางวิชาการ จารีตประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยม ฯลฯ ไปทาบแล้วทำการตีความหมายในลักษณะทางอ้อม (Spiral interpretation) ลำดับต่อไปนี้จะ แสดงให้เห็นถึง ขั้นตอนที่เป็นกระบวนการในการเตรียมตัว วิเคราะห์ข้อมูลโดย 1) ถอดเทปข้อมูล เรียงข้อมูล แสดงลักษณะข้อมูล ว่ามีเนื้อหาอย่างไร 2) พิจารณาสาระ เนื้อหาของข้อมูล ว่าครอบคลุมในประเด็นใดบ้าง อย่าง ละเอียด 3) จัดประเด็นข้อมูล 4) กล่าข้อมูลให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์ 5) ออกแบบโครงร่าง ที่จำแนกออกตามกลุ่ม ประเด็นหลัก และกลุ่มประเด็นรอง อย่างละเอียด เพื่อนำไปใช้ในการจัดหมวดหมู่ข้อมูล 6) แบ่งกลุ่มประเด็นหลัก ออกเป็นกล่อง หรือเป็นแฟ้มข้อมูล (Folder) 7) แบ่งกลุ่มประเด็นย่อย จากกลุ่มประเด็นหลัก 8) ทำการเขียนผล การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการตีความหมายจากกลุ่มประเด็นที่จัดกลุ่มแล้ว ด้วยการพรรณนา ในลักษณะการบรรยาย พร้อมกับนำปรากฏการณ์ที่เป็น รูปภาพ แผนภาพ คำพูด (Quotation) มานำเสนอในลักษณะข้อมูลประกอบคำ บรรยาย

4. ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัย

บริบทชุมชนบ้านยวนสาว สายน้ำคลองพอดาก ได้รับความร่วมมือจากผู้นำชุมชนร่วมกันพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน โดยอาศัยวัดเป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยว ที่มีสายน้ำจากคลองพอดาก ที่สามารถล่องเรือชมธรรมชาติ ให้อาหารปลา ที่เป็นเขตอภัยทาน มีปลามากมาย คนในชุมชนทั้งหลายจะมาปล่อย นก ปล่อยปลาในวันเกิด และในวันที่มาทำบุญเป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งชุมชนได้จัดพัฒนาจิต มีการนวดเพื่อผ่อนคลาย การฝึกป็นต้นไม้เพื่อสุขภาพ การว่ายน้ำในลำคลอง และรับประทานอาหารพื้นบ้านที่ปลอดภัย

อาชีพดั้งเดิมของคนในชุมชนคือการทำสวน ค้าขาย ปัจจุบันทำท่องเที่ยวชุมชน ซึ่งเป็นการสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน หน่วยงานภาครัฐมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ มีการรักษาความสะอาดและความปลอดภัย อินเทอร์เน็ต แหล่งท่องเที่ยว มีลำคลอง มีภูมิปัญญาท้องถิ่น และการละเล่น สถานที่ประวัติศาสตร์มีเล่าต่อกันมาเรื่องคอมมิวนิสต์ แนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ชุมชนมีแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพดังต่อไปนี้ 1) ด้านความน่าสนใจของกิจกรรมการท่องเที่ยว 2) ด้านภูมิทัศน์ริมทางให้สวยงาม 3) ควรเพิ่มห้องน้ำ การพัฒนาอาชีพของชุมชน ควรพัฒนาระดับครัวเรือนก่อน การพัฒนาเครือข่ายอาชีพของชุมชน 1) ควรทำผลิตภัณฑ์ชุมชน 2) การต้อนรับ ปัญหาอุปสรรค 1) การประชาสัมพันธ์ 2) ถนน 3) คนในชุมชนขาดความรู้ ความร่วมมือกัน การสนับสนุนการท่องเที่ยว คนนำเที่ยว 4) น้ำท่วม ปัจจัยสนับสนุน 1) มีการพัฒนาศูนย์เศรษฐกิจพอเพียง 2) ชุมชนมีเครือข่ายพัฒนา 3) ภาครัฐส่งเสริมการท่องเที่ยว 4) มีการอบรมและมีความร่วมมือ

แนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของชุมชนบ้านยวนสาว สายน้ำคลองพอดาก คือ ปรับภูมิทัศน์จัดโฆษณา หาผลิตภัณฑ์ แบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ โดยกลยุทธ์ที่ 1 ปรับภูมิทัศน์ ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ดังต่อไปนี้ 1) ปรับสภาพแวดล้อม 2) รวบรวม คนหาที่พัก ปรับปรุงที่พัก 3) ปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยว 4) ปรับปรุงป้ายต่าง กลยุทธ์ที่ 2 จัดโฆษณา ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ดังต่อไปนี้ 1) หาแหล่งข่าว แกลงข่าว 2) สร้างเว็บไซต์ 3) สร้างเพจ 4) สร้างเครือข่ายชุมชน 5) หาผู้ที่รับผิดชอบดูแลประชาสัมพันธ์เป็นหลัก กลยุทธ์ที่ 3 หาผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ดังต่อไปนี้ 1) สร้างกลุ่มผลิตภัณฑ์ 2) สร้างผลิตภัณฑ์ 3) พัฒนาคุณภาพผลิต 4) เตรียมสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน 5) กระบวนการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน กลยุทธ์ที่ 4 แบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ดังต่อไปนี้ 1) แต่งตั้งประธานบริหารจัดการการท่องเที่ยวชุมชน 2) แต่งตั้งรองประธานบริหารจัดการการท่องเที่ยวชุมชน 3) แต่งตั้งหัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์และทีมบริหารจัดการการท่องเที่ยวชุมชน 4) แต่งตั้งทีมบริหารงบประมาณ การเงิน และรายได้จัดการการท่องเที่ยวชุมชน 5) แต่งตั้งหัวหน้ากลุ่มแต่ละกลุ่มสายผลิตภัณฑ์ การบริหารจัดการการท่องเที่ยวชุมชน

อภิปรายผลการวิจัย

บริบทชุมชนบ้านยวนสาว สายน้ำคลองพอดาก ได้รับความร่วมมือจากผู้นำชุมชน ร่วมกันพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน โดยอาศัยวัดเป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยว ที่มีสายน้ำจากคลองพอดาก ที่สามารถล่องเรือชมธรรมชาติ ให้อาหารปลา ที่เป็นเขตอภัยทาน มีปลามากมาย คนในชุมชนทั้งหลายจะมาปล่อยนก ปล่อยปลาในวันเกิด และในวันที่มาทำบุญ รวมทั้งชุมชนได้จัดพัฒนาจิต มีการนวดเพื่อผ่อนคลาย การฝึกป็นต้นไม้เพื่อสุขภาพ การว่ายน้ำในลำคลอง และรับประทานอาหารพื้นบ้านที่ปลอดภัย

อาชีพดั้งเดิมทำสวน ค้าขาย ปัจจุบันทำท่องเที่ยวชุมชน เป็นการสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน การท่องเที่ยวโดยชุมชนที่ต้องการความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และ

สิ่งแวดล้อมเพื่อการส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนได้อนุรักษ์วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ รวมไปถึงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน (สุดถนอม ตันเจริญ 2560 : 5) ภาครัฐมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ มีการรักษาความสะอาดและความปลอดภัย มีระบบอินเทอร์เน็ตที่เข้าถึงและชัดเจนที่คอยรองรับการท่องเที่ยวของชุมชน แหล่งท่องเที่ยว มีลำคลองที่สามารถล่องเรือชมวิวดู และสามารถนั่งแพลงเล่นน้ำได้ มีภูมิปัญญาท้องถิ่น และการละเล่น รวมถึงการแสดงมโนราห์กลางน้ำ สถานที่ประวัติศาสตร์มีเล่าต่อกันมาเรื่องคอมมิวนิสต์ที่เป็นเรื่องเล่าสืบทอดกันมาในสมัยอดีต ในยุคประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวโดยชุมชน จะเน้นคุณค่าของการท่องเที่ยว การพัฒนาคุณภาพชีวิต การมีส่วนร่วมของชุมชนและการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน (สุดถนอม ตันเจริญ 2559:6) การพัฒนาศักยภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ 1) ด้านความน่าสนใจของกิจกรรมการท่องเที่ยว 2) ภูมิทัศน์ริมทางที่สวยงาม 3) ควรเพิ่มห้องน้ำ ชี้ให้เห็นว่าการท่องเที่ยวโดยชุมชนทุกพื้นที่ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง (สุดถนอม ตันเจริญ 2559) การพัฒนาอาชีพของชุมชน ควรพัฒนาระดับครัวเรือนก่อนการพัฒนาเครือข่ายอาชีพของชุมชน 1) ควรทำผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของสมาชิกกลุ่มอาชีพ กลุ่มผู้ผลิต/ผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กองทุนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ประจำหมู่บ้าน กองทุนหมู่บ้าน และประชาชนในหมู่บ้าน (วันปิติ ศรีธรรม, 2561:183) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของสมาชิกกลุ่มอาชีพ กลุ่มผู้ผลิต/ผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กองทุนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ประจำหมู่บ้าน กองทุนหมู่บ้าน และประชาชนในหมู่บ้าน (วันปิติ ศรีธรรม, 2561) 2) การต้อนรับ ซึ่งเป็นกระบวนการพฤติกรรม (Process of Behavior) หลักๆ คือ 1) พฤติกรรมเกิดขึ้นได้ต้องมีสาเหตุทำให้เกิด 2) พฤติกรรมเกิดขึ้นได้จะต้องมีสิ่งจูงใจหรือแรงกระตุ้น 3) พฤติกรรมที่เกิดขึ้นย่อมมุ่งไปสู่เป้าหมายในการตอบสนองแรงจูงใจเหล่านั้น (กระทรวงท่องเที่ยวและการกีฬา, 2558) ปัญหาอุปสรรค 1) การประชาสัมพันธ์ 2) ถนนยังไม่เป็นคอนกรีตตลอดสาย 3) คนในชุมชนขาดความรู้ ความร่วมมือกัน การสนับสนุนการท่องเที่ยว ขาดคนนำเที่ยว 4) น้ำท่วม ทุกฝ่ายต้องหาแนวทางแก้ไขปลงปฏิบัติร่วมกันเพราะ การมีส่วนร่วมในการจัดการ ดังคำกล่าวที่ว่า ธรรมชาติควบคู่กับคุณภาพชีวิตของคน (ภิกคค์์ ภัลยาณมิตร, 2558) ปัจจัยสนับสนุน 1) มีการพัฒนาศูนย์เศรษฐกิจพอเพียง 2) ชุมชนมีเครือข่ายพัฒนา 3) ภาครัฐส่งเสริมการท่องเที่ยว 4) มีการอบรมและมีความร่วมมือ ดังที่ สุนันทา คันธานนท์ (2559) กล่าวว่า สภาพชีวิตที่เป็นสุข อันเป็นผลจากการมีความสามารถในการจัดการปัญหาในการดำเนินชีวิต ความพึงพอใจอันเป็นความสุขใจที่ตนเองได้รับ แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ชุมชนบ้านยวนสาว สายน้ำคลองพอลาก มีกลยุทธ์คือ **ปรับภูมิทัศน์ จัดโฆษณา หาผลิตภัณฑ์ แบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ และมีตัวบ่งชี้ดังต่อไปนี้**

กลยุทธ์ที่ 1 ปรับภูมิทัศน์ ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ดังต่อไปนี้ 1) ปรับสภาพแวดล้อม 2) รวบรวมคนหาที่พัก ปรับปรุงที่พัก 3) ปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยว 4) ปรับปรุงป้ายต่าง ๆ เช่นป้ายบอกทาง ป้ายกลุ่มอาชีพ ป้ายอื่น ๆ

กลยุทธ์ที่ 2 จัดโฆษณา ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ดังต่อไปนี้ 1) หาแหล่งข่าว เตรียมแถลงข่าว 2) เตรียมสร้างเว็บไซต์ 3) สร้างเพจ 4) สร้างเครือข่ายชุมชน 5) หาผู้ที่รับผิดชอบดูแลประชาสัมพันธ์เป็นหลัก ดังคำกล่าวของ

กลยุทธ์ที่ 3 หาผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ดังต่อไปนี้ 1) สร้างกลุ่มผลิตภัณฑ์ 2) สร้างผลิตภัณฑ์ 3) พัฒนาคุณภาพผลิต 4) เตรียมสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน 5) กระบวนการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ที่ 4 แบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ดังต่อไปนี้ 1) แต่งตั้งประธานบริหารจัดการการท่องเที่ยวชุมชน 2) แต่งตั้งรองประธานบริหารจัดการการท่องเที่ยวชุมชน 3) แต่งตั้งหัวหน้าฝ่าย

ประชาสัมพันธ์และทีมบริหารจัดการการท่องเที่ยวชุมชน 4) แต่งตั้งทีมบริหารงบประมาณ การเงิน และรายได้
จัดการการท่องเที่ยวชุมชน 5) แต่งตั้งหัวหน้ากลุ่มแต่ละกลุ่มสายผลิตภัณฑ์ การบริหารจัดการการท่องเที่ยวชุมชน

5. ข้อเสนอแนะ

5.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

หน่วยงานภาครัฐควรให้การสนับสนุนการท่องเที่ยว เกี่ยวกับการสร้างสื่อ เอกสาร เครือข่ายออนไลน์
รวมทั้งการบริหารร่วมกันระหว่างองค์กรภาครัฐ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เห็นเชิงประจักษ์ เช่น การร่วมมือ
ระหว่างหน่วยงานภาครัฐและนักวิชาการการศึกษา นักพัฒนา เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน โดยมีการผลิต
นวัตกรรมร่วมกัน ด้วยการนำผลงานจากนักวิจัยมาสร้างเป็นสื่อ ต่อยอดในการเป็นส่วนหนึ่งของการประชาสัมพันธ์
การท่องเที่ยว เพื่อให้การท่องเที่ยวมีการขับเคลื่อนอยู่ตลอดเวลา ซึ่งเป็นกลไกของการส่งเสริมการท่องเที่ยว

5.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

5.2.1 ควรมีหน่วยงานภาครัฐให้ความรู้หรือสร้างตราผลิตภัณฑ์ หรือฉลากข้างกล่องผลิตภัณฑ์เป็น
ภาษาอังกฤษ รวมถึงให้การสนับสนุนเกี่ยวกับการยกระดับผลิตภัณฑ์ที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว ด้านเครื่องหมายการ
รับรองคุณภาพของผลิตภัณฑ์

5.2.2 หน่วยงานภาครัฐควรให้การสนับสนุนการท่องเที่ยว เกี่ยวกับการสร้างสื่อ เอกสาร เครือข่าย
ออนไลน์ รวมทั้งการบริหารร่วมกันระหว่างองค์กรภาครัฐ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เห็นเชิงประจักษ์ เช่น การ
ร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและนักวิชาการการศึกษา นักพัฒนา เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน โดยมีการผลิต
นวัตกรรมร่วมกัน ด้วยการนำผลงานจากนักวิจัยมาสร้างเป็นสื่อ ต่อยอดในการเป็นส่วนหนึ่งของการประชาสัมพันธ์
การท่องเที่ยว เพื่อให้การท่องเที่ยวมีการขับเคลื่อนอยู่ตลอดเวลา ซึ่งเป็นกลไกของการส่งเสริมการท่องเที่ยว

5.2.3 ผู้นำชุมชนควรเป็นตัวหลักในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวชุมชน และเป็นผู้กระจายกิจกรรม
และงบประมาณลงสู่ชุมชน เพื่อให้ประชาชนทุกคนในชุมชนจะได้มีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวชุมชน

6. บรรณานุกรม

กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา. (2558). คู่มือกระบวนการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดระนอง. ค้นเมื่อ 1 ตุลาคม
2561, จาก <http://www.ranong.go.th/wpmqa/pdf/travel.doc>

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2551, เมษายน-มิถุนายน). จุลสารวิชาการอิเล็กทรอนิกส์.(2551), ค้นเมื่อ 4
ตุลาคม 2561, จาก <http://www.etatjournal.com/index.php>

ภิกษุศักดิ์ กัลยาณมิตร (2559:305). การพัฒนาทุนทางสังคมสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.
วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปีที่ 11 ฉบับที่ 3 (กันยายน – ธันวาคม
2559)

รัชนิกรณ์ ธนะไชย. (2556). การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพตามแบบภูมิปัญญาท้องถิ่นในวัดป่าเทพาลัย
อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา. การประชุมวิชาการแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขต
กำแพงแสน.

- วีระพล ทองมา. (2559). การท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community Based Tourism :CBT) สำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนในเขตที่ดินป่าไม้. ค้นเมื่อ 9 กรกฎาคม 2559 จาก www.dnp.go.th/fca16/file/i49xy4ghqzsh3j1.doc
- วันปิติ ศรีธรรม (2561:185). บทบาทขององค์กรท้องถิ่นในการส่งเสริมผลิตภัณฑ์หัตถ์ของตำบลท่าข้ามอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม และแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2561
- สถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชน. (2559). การท่องเที่ยวโดยชุมชน. สืบค้นเมื่อ 9 สิงหาคม 2559 จาก <http://www.cbt-i.or.th/index.php>
- สุดถนอม ตันเจริญ. (2560). วารสารวิชาการการท่องเที่ยวไทยนานาชาติ . ฉบับที่ 13 เล่มที่ 2 พศ. พฤษภาคม – สิงหาคม 2560 หน้า 1-24
- สุดถนอม ตันเจริญ, 2559. การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนบางชั้นแตก จังหวัดสมุทรสงคราม. สืบค้นเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2561จาก <https://tc-thaijo.org/index.php/jitt/article/view/113052>
- สุนันทา คันธานนท์. (2558). ยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ในสังกัด สพป.ภูเก็ต ที่ส่งเสริมการทำงานอย่างมีความสุข. หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขายุทธศาสตร์การพัฒนา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
- สุมิตร สุวรรณ. (2552). การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ. สืบค้นจาก <http://onzonde.mutiplly.com>, 15 มีนาคม 2561.

ประวัติผู้วิจัย

1. ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-นามสกุล	ดร.สุนันทา คันธานนท์	
ตำแหน่งปัจจุบัน	อาจารย์	
วัน เดือน ปี เกิด	7 กรกฎาคม 2521	
ที่อยู่ปัจจุบัน	21 หมู่ 6 มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ต.รัชฎา อ.เมืองภูเก็ต จ.ภูเก็ต 83000	
เบอร์โทรศัพท์	076-211959 ต่อ 3062	
เบอร์โทรสาร	076-211778	
เบอร์โทรศัพท์มือถือ	091-0355591	

2. ประวัติการศึกษา

ปี พ.ศ.ที่จบ	วุฒิการศึกษา	สาขาวิชา	สถาบันที่จบ
2556	ปร.ด.	ยุทธศาสตร์การพัฒนา	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
2549	ค.ม.	หลักสูตรและการสอน	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
2545	ค.บ.	ธุรกิจศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

3. ประวัติการทำงาน

ช่วงปี พ.ศ.	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
2547 -2556	อาจารย์	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
2556 -2559	อาจารย์	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
2559 – ปัจจุบัน	อาจารย์	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

4. ผลงานด้านการวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ

งานวิจัยที่สำเร็จแล้ว

สุนันทา คันธานนท์. (2561). การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กเร่ร่อนในจังหวัดภูเก็ต. การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ครั้งที่ 9 : 2560 “การบูรณาการงานวิจัย เพื่อพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน เพื่อพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน” สำนักวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.

สุนันทา คันธานนท์. (2560). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนจังหวัดกระบี่. การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ครั้งที่ 9 : 2560 “การบูรณาการงานวิจัย เพื่อพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน เพื่อพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน” สำนักวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.

สุนันทา คันธานนท์. (2558). ยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรมนุษย์ของผู้บริหาร สถานศึกษาในสังกัด สพป.ภูเก็ต ที่ส่งเสริมการทำงานอย่างมีความสุข. จังหวัดภูเก็ต. สำนักวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.

สุนันทา คันธานนท์. (2556). ยุทธศาสตร์การพัฒนาความสุข สำหรับนักศึกษาสายครู หลักสูตร 5 ปี. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา.

งานวิจัยที่กำลังดำเนินการ

แผนโครงการวิจัย เรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ โดย

ประจักษ์ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก สู่ความเข้มแข็งของชุมชน ในจังหวัดกระบี่ ที่มั่นคง มั่งคั่ง อย่าง
ยั่งยืน (หัวหน้าแผน)

รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของอำเภอคลองท่อม โดยประจักษ์ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก สู่ความ
เข้มแข็งของชุมชน ในจังหวัดกระบี่ (นักวิจัยร่วม)

รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ของอำเภอเหนือคลอง โดยประจักษ์ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก สู่ความ
เข้มแข็งของชุมชน ในจังหวัดกระบี่ (หัวหน้าโครงการ)

รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ของอำเภอเขาพนม โดยประจักษ์ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก สู่ความ
เข้มแข็งของชุมชน จังหวัดกระบี่ (นักวิจัยร่วม)

การอนุรักษ์ภูมิปัญญาสู่การปริวรรต หนังสือสัจจาของปราชญ์ชุมชนบ้านยวนสาว สายน้ำคลองพอลาก อ.เขาพนม
จ.กระบี่

ประวัติผู้วิจัย

1. ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-นามสกุล นายกฤต เกษตรวัฒนผล
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
วัน เดือน ปี เกิด 10 มีนาคม พ.ศ.2519
ที่อยู่ปัจจุบัน 29/41 หมู่ 2 ต.เกาะแก้ว อ.เมืองภูเก็ต จ.ภูเก็ต
เบอร์โทรศัพท์ 076-523030
เบอร์โทรสาร 076-523030
เบอร์โทรศัพท์มือถือ 086 - 6896295

2. ประวัติการศึกษา

ปี พ.ศ.ที่จบ	วุฒิการศึกษา	สาขาวิชา	สถาบันที่จบ
2558	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	ยุทธศาสตร์การพัฒนา	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
2544	M.A.	Indian Philosophy and Religion	Banares Hindu University
2541	ศิลปศาสตร์บัณฑิต	ศาสนา	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

3. ประวัติการทำงาน

ช่วงปี พ.ศ.	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
2548 - ปัจจุบัน	อาจารย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

4. ผลงานด้านการวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ

งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเป็นคนดีของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ

งานศพของคนภูเก็ต

ภูมิปัญญาการปลูกข้าวไร้ดอกขาของชาวบ้านอำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา

งานวิจัยที่กำลังดำเนินการ

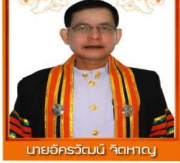
แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนในชุมชนกิ่งแก้ว

การส่งเสริมการทำประมงพื้นบ้านของคนในชุมชนบ้านเตรียม จังหวัดพังงา

ประวัติผู้วิจัย

1. ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-นามสกุล	นายอัครวัฒน์ จิตหาญ	
ตำแหน่งปัจจุบัน	อาจารย์	
วัน เดือน ปี เกิด	9 กุมภาพันธ์ 2507	
ที่อยู่ปัจจุบัน	21 หมู่ 6 มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ต.รัชฎา อ.เมืองภูเก็ต จ.ภูเก็ต 83000	
เบอร์โทรศัพท์	076-211959 ต่อ 3062	
เบอร์โทรสาร	076-211778	
เบอร์โทรศัพท์มือถือ	081-5373654	

2. ประวัติการศึกษา

ปี พ.ศ.ที่จบ	วุฒิการศึกษา	สาขาวิชา	สถาบันที่จบ
2550	ค.ม.	ยุทธศาสตร์การพัฒนา	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
2547	ศศ.บ	การพัฒนาชุมชน	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

3. ประวัติการทำงาน

ช่วงปี พ.ศ.	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
2551- ปัจจุบัน	อาจารย์	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

4. ผลงานด้านการวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ

งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว

อัครวัฒน์ จิตหาญและคณะ. (2559). บทความวิจัยเรื่อง “มิติชุมชนกับการจัดการท่องเที่ยว
คลองสังเนห์ โดยชุมชนบ้านสะพานพระ จังหวัดพังงา”. ภูเก็ต : คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.

งานวิจัยที่กำลังดำเนินการ

รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ของอำเภอเหนือคลอง โดยภาครัฐ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก สู่ความ
เข้มแข็งของชุมชน ในจังหวัดกระบี่ (หัวหน้าโครงการ)

การอนุรักษ์ป่าชายเลนชุมชนกิ่งแก้ว จังหวัดภูเก็ต

ประวัติผู้วิจัย

1. ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-นามสกุล	นายขจร ทุ่มศรี	 นายขจร ทุ่มศรี
ตำแหน่งปัจจุบัน	อาจารย์	
วัน เดือน ปี เกิด	14 เดือน มกราคม พ.ศ. 2523	
ที่อยู่ปัจจุบัน	21 หมู่ 6 มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ต.รัษฎา อ.เมืองภูเก็ต จ.ภูเก็ต 83000	
เบอร์โทรศัพท์	076-211959 ต่อ 3062	
เบอร์โทรสาร	076-211778	
เบอร์โทรศัพท์มือถือ	081-5373654	

2. ประวัติการศึกษา

ปี พ.ศ.ที่จบ	วุฒิการศึกษา	สาขาวิชา	สถาบันที่จบ
2551	1. M.A.	Linguistics	University of Mysore
2546	2. ศศ.บ	ภาษาอังกฤษ	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วช.เชียงใหม่

3. ประวัติการทำงาน

ช่วงปี พ.ศ.	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
2551- ปัจจุบัน	อาจารย์	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

4. ผลงานด้านการวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ

งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว

ความพึงพอใจของผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมต่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาขาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ประจำปีการศึกษา 2558 เผยแพร่เมื่อ 15 ธันวาคม 2559

การใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางเพื่อเพิ่มความสามารถด้านการอ่านจับใจความในการทำข้อสอบมาตรฐานของนักศึกษาเอกภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 3 เผยแพร่เมื่อ 15 ธันวาคม 2559

งานวิจัยที่กำลังดำเนินการ

รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ของอำเภอเหนือคลอง โดยประชาธิรัฐ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก สู่ความเข้มแข็งของชุมชน ในจังหวัดกระบี่ (นักวิจัยร่วม)

รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของอำเภอคลองท่อม โดยประชาธิรัฐ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก สู่ความเข้มแข็งของชุมชน ในจังหวัดกระบี่ (นักวิจัยร่วม)

ประวัติผู้วิจัย

1. ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-นามสกุล	เชิดชัย กลิ่นธงชัย	
ตำแหน่งปัจจุบัน	อาจารย์	
วัน เดือน ปี เกิด	14 เดือน มกราคม พ.ศ. 2523	
ที่อยู่ปัจจุบัน	21 หมู่ 6 มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ต.รัษฎา อ.เมืองภูเก็ต จ.ภูเก็ต 83000	
เบอร์โทรศัพท์	076-211959 ต่อ 3062	
เบอร์โทรสาร	076-211778	
เบอร์โทรศัพท์มือถือ	081-5373654	

2. ประวัติการศึกษา

ปี พ.ศ.ที่จบ	วุฒิการศึกษา	สาขาวิชา	สถาบันที่จบ
2547	บริหารธุรกิจ	บริหารทรัพยากรมนุษย์	สถาบันราชภัฏภูเก็ต
2550	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	บริหารธุรกิจ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
2560	การจัดการการท่องเที่ยว แบบบูรณาการ	การจัดการการท่องเที่ยว	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

3. ประวัติการทำงาน

ช่วงปี พ.ศ.	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
2551- ปัจจุบัน	อาจารย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

4. ผลงานด้านการวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ

งานวิจัยที่กำลังดำเนินการ

รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ของอำเภอเขาพนม โดยภาครัฐ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก สู่ความ
เข้มแข็งของชุมชน ในจังหวัดกระบี่